

Stan dotychczasowych negocjacji z Ministrem Sprawiedliwości

Pismo przedstawiające najpilniejsze postulaty Adwokatury złożone zostało do Ministra Sprawiedliwości 9 czerwca 2015 r. W efekcie przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej oraz samorządu radców prawnych zaproszeni zostali na spotkanie z Ministrem Sprawiedliwości, które odbyło się 25 czerwca br. w siedzibie ministerstwa.

W trakcie spotkania Minister odniósł się pozytywnie do niektórych przedstawionych w memorandum zagadnień. W szczególności uwzględnione zostało stanowisko NRA o konieczności objęcia także adwokatów, a nie tylko prokuratorów, tak zwaną zasadą synchronizacji wokand (uzgadnianie przez sąd terminów rozpraw ze stronami postępowania). Ponadto zrezygnowano z projektowanego przepisu, umożliwiającego kontrolę korespondencji pomiędzy oskarżonym przebywającym w areszcie śledczym a jego obrońcą lub pełnomocnikiem.

Do dalszych prac w resorcie sprawiedliwości przyjęty został postulat upoważnienia adwokatów oraz radców prawnych do korzystania z zaawansowanej wyszukiwarki ksiąg wieczystych. Co do postulatu o dostępie adwokatów i radców prawnych do bazy danych PESEL, Minister zadeklarował jego przekazanie wg właściwości do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Fakt, że samorząd adwokatów i samorząd radców prawnych kwestionuje zapisy w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej został przez Ministra przyjęty jedynie do wiadomości i podsumowany stwierdzeniem o braku możliwości zmiany stanowiska Ministra z uwagi na to, że jest to przedłożenie rządowe.

W sprawie nowelizacji rozporządzenia ministra z 22 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie i ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieodpłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i analogicznego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dotyczącego radców prawnych, zdecydowano na spotkaniu z Ministrem o powołaniu grupy roboczej, która w terminie do 31 lipca br. przygotuje rozwiązania, uwzględniające postulat pilnej konieczności nowelizacji tych rozporządzeń. Do grupy tej Prezydium NRA skierowało swoich przedstawicieli w osobach: adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA, adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA adw. Mirosława Pietkiewicz, skarbnik NRA i adw. Grzegorz Majewski, prezes Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie. W zespole uczestniczyli przedstawiciele samorządu radców prawnych i Ministra Sprawiedliwości.

Pierwsze spotkanie grupy roboczej odbyło się w dniu 2 lipca 2015 r. Podczas tego spotkania omówiono konieczność rozdzielenia rozporządzeń na rozporządzenie w sprawie stawek za pomoc prawną świadczoną z wyboru i pomoc prawną świadczoną z urzędu. Omówiono zasady, na których winny być zbudowane te akty prawne, przy czym jako bazę do dalszych prac w sprawie stawek z wyboru uzgodniono propozycję złożoną w sierpniu 2014 roku w Ministerstwie Sprawiedliwości przez samorząd adwokatów i samorząd radców prawnych. Rozmawiano również o zmianie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w kierunku wprowadzenia zapisów gwarantujących dobrowolność prowadzenia spraw z urzędu.

Kolejne spotkanie odbyło się w dniu 13 lipca br. Na tym spotkaniu został zaprezentowany projekt rozporządzenia, przygotowany przez przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości, dotyczący stawek z urzędu. Przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości nie przedstawili natomiast konkretnej propozycji stawek w projekcie rozporządzenia w sprawie taksy z wyboru. Siłą rzeczy przedmiotem obrad w tym zakresie były jedynie ogólne zasady wynikające z rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia w sprawie stawek z urzędu, przygotowany przez przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości, zawierał zapisy podwyższające stawki za pomoc w sprawach z urzędu o 50 proc.,

przy jednoczesnym zapisie, że sądy zasądzają jako zasadę dwie trzecie takiej stawki. A zatem podwyżka o 50 proc., która sama w sobie nie może być satysfakcjonująca (przedstawiciele NRA domagali się istotnych podwyżek, a 50 proc. przy uwzględnieniu tego, że obecne stawki obowiązują od 2002 roku, nie spełnia wymogu istotnej podwyżki) okazała się podwyżką iluzoryczną wobec wprowadzenia zasady o zasądzeniu przez sąd dwóch trzecich takiej stawki.

Kolejny termin spotkania grupy wyznaczony został na dzień 22 lipca br. W dniu 21 lipca biuro Naczelnej Rady Adwokackiej otrzymało informację z Ministerstwa Sprawiedliwości o odwołaniu tego terminu. Do NRA nie wpłynął natomiast projekt rozporządzenia w sprawie stawek z wyboru, określający propozycję konkretnych stawek. W tej sytuacji prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 21 lipca zdecydowało o wycofaniu swoich przedstawicieli z prac grupy roboczej. Powodem takiej decyzji jest również fakt braku propozycji urealnienia stawek z urzędu, gdyż przedstawiony projekt jest de facto pozorowaniem podwyżki. Ponadto odwołanie posiedzenia grupy roboczej, wyznaczonego na 22 lipca, czyni całkowicie nierealnym dotrzymanie określonego przez samego Ministra Sprawiedliwości terminu zakończenia prac zespołu do 31 lipca.

W tym stanie rzeczy Prezydium NRA nie pozostało nic innego, jak negatywnie ocenić wynik negocjacji z Ministrem Sprawiedliwości, co dało asumpt do ustalenia protestu Adwokatury, polegającego na nieprzedstawieniu przez okręgowe rady adwokackie w terminie do dnia 31 lipca 2015 roku prezesom sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych, których obszar właściwości obejmuje zasięg terytorialny danej izby „wykazu pozostałych adwokatów uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według przepisów o ustroju adwokatury, mających siedzibę zawodową na obszarze właściwości danego sądu” (tzw. listy B), o której mowa w § 2 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu.

[\(czytaj memorandum z 9 czerwca br.\)](#)